

1 Kulturpolitisk dokument

2 Studentkultur er velferd

3 Studentkulturen er en essensiell del av studentlivet. Å engasjere seg i studentforeninger og
4 andre studentspesifikke kulturelle aktiviteter er unike tilbud og opplevelser man kun får i
5 denne livsfasen. Det skal være enkelt, tilgjengelig og billig å både delta i og opprette
6 kulturtilbud for studenter under Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). For
7 Velferdstinget omfatter studentkulturen primært, men langt fra utelukkende, foreningslivet
8 ved lærestedene og under SiO.

9
10 Studentlivet har flere dimensjoner enn kun den faglige. En sterk studentkultur med gode
11 vilkår for frivillig aktivitet og studentdrevne initiativer av varierende slag er av stor verdi for
12 studentene, og i forlengelse av det for lærestedene, samskipnaden og samfunnet forøvrig.
13 Studentkulturen og -frivilligheten skaper viktige sosiale og kulturelle arenaer. De kulturelle
14 arenaene bidrar til å gjøre studiestedet og -byen attraktiv. De sosiale arenaene er sentrale
15 for å gi studenter vennskap og nettverk i og utenfor eget fagmiljø.

16
17 Å engasjere seg i studentinitiativer som studentforeninger gir lærdom utover det et studium
18 kan gi. Mulighetene for faglig, profesjonell og personlig utvikling er enorme, og det er viktig
19 at utbyttet studenter kan få av engasjementet er synlig.

20
21 Studentkulturen og -frivilligheten er også et godt verktøy for å fremme trivsel og mestring,
22 og er i så måte et viktig verktøy i arbeidet med å fremme god studenthelse. SHoT-
23 undersøkelsene har synliggjort utbredt ensomhet og utfordringer knyttet til psykisk helse i
24 studentmassen. Dette er en utfordring som må besvares med flere tiltak, og en styrking av
25 studentkulturen og -frivilligheten er ett av disse.

26 Studentene

27 Studentmassen kan deles i fire grupper basert på i hvilken grad de involverer seg i
28 studentkulturen. Disse gruppene er ment som et hjelpemiddel for å beskrive
29 studentgrupper, og er i så måte en forenkling av virkeligheten. Det vil for eksempel være
30 studenter som befinner seg i både gruppe 1, 2 og 3 samtidig.

31 Gruppe 1 - internforeningen

32 Studentene i denne gruppen er aktive i organisert aktivitet som retter seg utelukkende mot
33 foreningens aktive medlemmer.

34

35 Gruppe 2 - arrangementsforeningen

36 Studentene i denne gruppen er aktive i foreninger som har som en stor del av sitt virke å
37 lage arrangementer som er åpne for studentmassen utover de som er aktive i foreningen.
38

39 Gruppe 3 - studentkulturkonsumentene

40 Studentene i denne gruppen er brukere av arrangementene som gruppe 2 lager.
41

42 Gruppe 4 - utenforstående

43 Studentene i denne gruppen deltar ikke i organisert aktivitet i regi av foreninger, og heller
44 ikke på foreningsarrangementer.

45
46 Det må være et mål at ingen studenter skal befinne seg i gruppe 4 ufrivillig. For å oppnå
47 dette, må både vertskommunene, studiestedene og samskipnaden samarbeide med
48 studentkulturen og -frivilligheten om informasjonsarbeid og tilgjengeliggjøring. Det må også
49 sørges for at studentene har tilgang på det øvrige kulturtilbudet i området, ikke kun det de
50 organiserer selv.
51

52 Studentbyene og det offentlige

53 Takket være statlige, kommunale og private kulturaktører har Oslo og Akershus et rikt og
54 mangfoldig kulturtilbud. Det gode kulturtilbudet er et av Oslos fremste fortrinn i kampen for
55 å være Norges beste studieby. Dessverre har studenter som gruppe dårligere kjøpekraft enn
56 resten av befolkningen, og tiltak som tilgjengeliggjør kulturtilbudene er nødvendig. Som
57 hovedregel skal kulturtilbud ha studentrabatt ved fremvisning av gyldig semesterbevis. For
58 at kulturtilbudet skal være tilgjengelig for studenter må det ikke bare være økonomisk
59 tilgjengelig, det må også være kjent blant studenter at tilbudet eksisterer til en
60 studentvennlig pris.

61
62 Studentkultur og -frivillighet inngår i den generelle kulturen og frivilligheten. Dermed har det
63 offentlige like mye ansvar for å støtte studentkulturen og -frivilligheten som for den
64 generelle kulturen og frivilligheten. Kommunene bør være seg bevisst hvilke fordeler
65 studentkultur skaper.

66
67 Det offentlige kan bidra til å skape et bedre studentkulturliv i Oslo og Akershus, både
68 gjennom fasiliteter, økonomisk støtte og tettere samarbeid mellom det offentlige kulturlivet
69 og studentforeningene. Det må også sørges for at det finnes gratis eller billige flater i
70 bybildet som studentforeninger kan reklamere på.

71
72 Kommuner som er vertskap for høyere utdanningsinstitusjoner har et særskilt ansvar for å
73 støtte opp under studentkulturen slik at studentene kan bidra til det kulturelle livet i byen.

74

75 Det er essensielt at offentlige instanser erkjenner at frivillig drift er fundamentalt forskjellig
76 fra kommersiell drift. Det er nødvendig å ta hensyn til disse forskjellene når man utformer
77 lover og forskrifter, både på nasjonalt og lokalt nivå.

78 Oslo

79 Velferdstinget erkjenner at Oslo sitt byliv ikke er avhengig av studenter på samme måte som
80 Trondheim eller Bergen. Samtidig finnes det et mangfold og omfang av studentaktivitet i
81 byen som få andre byer kan måle seg med. Oslo har også flere læresteder enn samtlige
82 andre byer i Norge.

83

84 Fordi studentmassen er spredt ut gjennom hele byen, er det krevende å danne en felles
85 studentidentitet i Oslo. For å kunne bygge en slik felles identitet er det blant annet
86 nødvendig å løfte frem studentaktiviteten som finnes i byen.

87

88 Velferdstinget mener det må utarbeides en helhetlig plan for lokaler og finansiering av
89 studentkulturen og foreningslivet i Oslo.

90 Lillestrøm

91 Lillestrøm er en betydelig mindre by enn Oslo, og har som følge av dette en forholdsvis liten
92 studentmasse. Uavhengig av dette skal studentene i Lillestrøm-området ha like gode
93 muligheter til å bedrive studentkultur og -frivillighet som studenter i Oslo. En tydelig
94 tilstedeværelse av studenter vil gagne både byen og studentene, og må derfor tilrettelegges
95 for.

96

97 Velferdstinget mener derfor at:

- 98 ● Verts kommunene for høyere utdanningsinstitusjoner er ansvarlige for å legge til rette
99 for aktører innen studentkultur og -frivillighet på lik linje som for øvrige aktører
100 innenfor kulturlivet og frivilligheten.
- 101 ● Det skal tas hensyn til ulikhetene mellom frivillig og kommersiell drift når det
102 utformes lover og forskrifter som kan påvirke driften av studentinitiativ.
- 103 ● Studentaktører må kunne dra nytte av støtteordninger for kultur og frivillighet på lik
104 linje med andre.
- 105 ● Det offentlige kulturlivet må åpne for tettere samarbeid med studentforeningene.
- 106 ● Det offentlige kulturlivet skal som en hovedregel tilby rabatt ved fremvisning av
107 gyldig semesterbevis og tilbudet må være kjent blant studentene.
- 108

109 Studiestedene

110 En sterk studentkultur og -frivillighet gagnar institusjonene ved å gi studentene mulighet til
111 utfoldelse og utvikling ved siden av det det rent faglige. Ved å bygge gode fellesskap bidrar

112 man til å gjøre studiestedene mer attraktive. Deltakelse i studentkultur og -frivillighet bidrar
113 også til danning.

114

115 Studiestedene har et ansvar for å tilrettelegge for studentkultur og -frivillighet for egen
116 studentmasse. Dette kan blant annet innebære gratis tilgang til lokaler i tidsrom der de
117 likevel ikke er i bruk, for eksempel gjennom utlån eller fristasjon. Det er viktig at
118 studentkulturen og -frivilligheten blir hørt og ivaretatt

119

120 Studentfrivillighet kan ta mye tid og krefter dersom man sitter i et ledende verv. Det bør
121 derfor legges til rette for at studenter i slike verv kan få permisjon fra studiene, samtidig
122 som de regnes som studenter og har anledning til å betale semesteravgift. Hvilke verv dette
123 angår skal avklares i dialog med institusjonens studentdemokrati. Der erfaringer fra verv kan
124 knyttes sterkt til studieretninger, for eksempel administrasjon og ledelse, bør det innføres
125 ordninger der frivillige kan få studiepoeng for arbeidet.

126 Velferdstinget mener derfor at:

- 127 ● Den enkelte utdanningsinstitusjon har et særskilt ansvar for å tilrettelegge for og
128 ivareta studentkulturelle og -frivillige initiativ tilknyttet institusjonen.
- 129 ● Studentene skal lyttes til i saker som angår studentkulturen og -frivilligheten.
- 130 ● Utdanningsinstitusjonene har, i samarbeid med studentdemokratiet, ansvar for at
131 studentforeningene ved studiestedet har et felles kontaktpunkt.
- 132 ● Institusjonene skal kunne veilede studentforeninger til ressurser som er tilgjengelige
133 og nyttige for drift og aktivitet.

134 Samskipnaden

135 Samskipnaden har et særskilt ansvar for å se studentkulturen og -frivilligheten i Oslo og
136 Akershus i sammenheng.

137

138 SiO Foreninger skal være en aktør som bidrar til kompetanseheving og tilrettelegger for
139 sunn drift i studentforeninger. Det er derfor viktig at studentene får den kompetansen og
140 opplæringen som muliggjør frivillighet og senker terskelen for å engasjere seg. SiO
141 Foreninger må ha kompetanse til å rådgive foreninger i alle størrelsesordener og i alle faser av
142 organisasjonsutviklingen. Det bør kontinuerlig vurderes hvilke nye kurs som kan tilbys, og
143 om det er kurs som bør fjernes eller endres. Kursmateriell og maler bør være tilgjengelig på
144 nett.

145

146 Alle SiOs institusjoner og foreninger skal ha kjennskap til SiO Foreninger og deres tilbud,
147 uavhengig av lærested.

148

149 SiO må være med å legge til rette for at studentene får informasjon om kulturtilbud rettet
150 mot studenter i sitt område, for eksempel via sine egne kommunikasjonskanaler. Det har
151 tidligere eksistert en arrangementskalender der alle SiO-registrerte foreninger kunne legge
152 inn arrangementer. Om mulig bør denne relanseres.

153
154
155
156

Det er positivt at SiO arrangerer egne kulturtilbud for studenter, men der det er hensiktsmessig bør de gjøre dette i samarbeid med relevante studentforeninger.

157 **Velferdstinget mener derfor at:**

- 158 ● Samskipnaden har et særskilt ansvar for å se studentkulturen og -frivilligheten i Oslo
- 159 og Akershus i sammenheng.
- 160 ● SiO Foreningers tilbud skal være kjent for alle SiOs institusjoner og foreninger
- 161 uavhengig av lærested.
- 162 ● SiO må være med å legge til rette for at studentene får informasjon om kulturtilbud
- 163 rettet mot studenter i sitt område
- 164 ● SiO bør samarbeide med relevante studentforeninger der det er mulig, når de lager
- 165 egne kulturelle arrangementer for studenter.

166
167